

Sygn. akt III Ca 2076/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Krystyna Hadryś (spr.)

Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Sędzia SR (del.) Anna Hajda

Protokolant Aneta Puślecka

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa T. Ł. (Ł.)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 7 sierpnia 2013 r., sygn. akt I C 743/10

1 oddala apelację;

2 nie obciąża powoda kosztami postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Anna Hajda SSO Krystyna Hadryś SSO Gabriela Sobczyk

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 grudnia 2010 r. powód T. Ł. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na jego rzecz kwoty 45.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 maja 2010 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu żądania powód podał, że w dniu 7 maja 2003 r. w miejscowości K. miał miejsce wypadek samochodowy, w którym uczestniczył jako pasażer pojazdu marki O. (...) o nr rej. (...) prowadzonego przez poszkodowanego G. S.. W wypadku tym powód doznał urazu wielonarządowego z krwawieniem do jamy brzusznej, wstrząśnieniem mózgu, złamania przezpanewkowego stawu biodrowego lewego z rozejściem się spojenia łonowego, złamania II i III kości śródstopia prawego, stłuczeń głowy, klatki piersiowej, obu podudzi, barku i przedramienia lewego. Obrażenia powoda wymagały przeprowadzenia laparotomii z usunięciem śledziony, której konsekwencją była niedrożność jelit, która wymagała przeprowadzenia kolejnego zabiegu chirurgicznego. Powód kilkakrotnie odbywał leczenie szpitalne. Powód podniósł, że w następstwie obrażeń poniesionych wskutek wypadku stał się osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim. Ponadto powód wskazał, że po ponad 7 latach od wypadku wciąż odczuwa skutki zdrowotne wypadku – trudności z poruszaniem, ból stawu biodrowego, dolegliwości ze strony układu pokarmowego związane z niedrożnością jelit. Twierdził, że wypadek oraz długotrwała rehabilitacja wpłynęły na jego kondycję psychiczną i fizyczną. Powód podniósł, że doznane w wyniku wypadku z dnia 7 maja 2013 r. obrażenia ciała mogą

wywołać dalsze komplikacje zdrowotne. Przede wszystkim z uwagi na usunięcie śledziony – układ immunologiczny nie jest tak wydajny jak przed wypadkiem i jest niemal pewne, że w przyszłości będzie potrzebował endoprotezy biodra.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. domagał się oddalenia powództwa, wskazując iż roszczenia powoda są wygórowane oraz, że powód w żaden sposób ich nie wykazał. Pozwany wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego dotyczącego szkody nr: (...) wypłacił powodowi 45.000 zł tytułem zadośćuczynienia, twierdząc jednocześnie, że powyższa kwota stanowi pełne wynagrodzenie wyrządzonej mu szkody. Pozwany wskazał, że wysokość zadośćuczynienia musi mieć charakter kompensacyjny, a więc musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną, niebędąca jednakże wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy. Ponadto zaznaczył, że na wysokość zadośćuczynienia składają się cierpienia pokrzywdzonego fizyczne i psychiczne, których rodzaj, czas trwania i natężenie, należy każdorazowo określić w kontekście materiału dowodowego sprawy. Wskazując na powyższe, pozwany wywodził, że powód nie wykazał w pozwie okoliczności, które mogłyby przynajmniej szacunkowo określić wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia.

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach wyrokiem z dnia 7 sierpnia 2013 r. oddalił powództwo i nakazał pobrać od T. Ł. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach kwotę 3.369,42 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych i zasądził od powoda T. Ł. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że w dniu 7 maja 2003 r. w K. w gminie Z. doszło do kolizji pojazdu kierowanego przez G. S. z pojazdem kierowanym przez B. K.. Powód był pasażerem samochodu G. S.. W wyniku wypadku powód doznał urazu wielonarządowego z krwawieniem do jamy brzusznej, wstrząśnieniem mózgu, złamania przezpanewkowym stawu biodrowego lewego z rozejściem się spojenia łonowego, złamania II i III kości śródstopia prawego, stłuczeń głowy, klatki piersiowej, obu podudzi, barku i przedramienia lewego. Bezpośrednio po wypadku aż do 30 maja 2003 r. powód był hospitalizowany w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu (...) w P.. W dniu 7 maja 2003 r. usunięto powodowi śledzionę, jako jeden ze skutków wypadku, co doprowadziło do niedrożności jelit. Ponownie operowany z powodu niedrożności jelit był w dniu 26 maja 2003 r. Ponownie w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu (...) w P. leczył się w okresie od 16 czerwca do 2 lipca 2003 r. W dniu 7 stycznia 2004 r. powód został uznany za częściowo niezdolnego do pracy i przyznano mu lekki stopień niepełnosprawności do dnia 31 stycznia 2005 r. Po raz kolejny powód był leczony w Szpitalu (...) w P. w okresie od 16 do 20 maja 2005 r. W okresie od 23 maja do 15 czerwca 2011 r. powód był leczony i operowany z powodu priapizmu w (...) Szpitalu (...) Zakładzie Opieki Zdrowotnej im. dr B. H. w T.. Później przebywał w tym szpitalu jeszcze dwukrotnie w dniach 22 do 29 sierpnia 2011 r. i 18 do 23 września 2011 r. na oddziale urologicznym. Zdaniem powoda wypadek istotnie wpłynął na jego życie. Obecnie nie uprawia on sportu, co spowodowało także wzrost masy ciała. Ma problemy z układem moczowym i narzeka na powysiłkowy ból lewego biodra. Nie przyjmuje obecnie żadnych leków. Nie pozostaje w leczeniu w poradni. Nie ma stałej pracy ale nie jest zarejestrowany jako poszukujący pracy. Przez jakiś czas pracował za granicą. Nie korzysta ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej. W jego opinii w znaczny sposób ograniczone zostały jego możliwości zarobkowe.

Na skutek zgłoszonej szkody po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, w którym lekarz orzecznik stwierdził 30 % uszczerbek na zdrowiu pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie w łącznej kwocie 45.380 zł, w tym 45.000 zł zadośćuczynienia

W toku procesu Sąd dopuścił dowody z opinii sądowo - lekarskich biegłego ortopedy oraz biegłego urologa celem ustalenia uszczerbku na zdrowiu wywołanego wypadkiem komunikacyjnym z dnia 7 maja 2003 r., zakresu doznanych urazów, skutków leczenia i rokowań powoda na przyszłość. Biegły ortopeda w opinii sądowo - lekarskiej ustalił uszczerbek na zdrowiu powoda w łącznej wysokości 35 oraz wskazał, że żadne z urazów doznanych podczas wypadku nie prognozują pogorszenia powypadkowego stanu powoda w najbliższych latach. Ponadto biegły stwierdził, że powód nie wymaga w chwili obecnej jakiegokolwiek leczenia następstw powypadkowych, w tym rehabilitacji. Rokowania co do zdrowia powoda na przyszłość są pomyślne

Opinia biegłego urologa jednoznacznie wykluczyła, aby występujący u powoda priapizm i konsekwencje jego leczenia miały związek z przebyłym urazem wielonarządowym, w tym urazem kończyny dolnej lewej i rozejściem się spojenia łonowego powstałego podczas wypadku komunikacyjnego z dnia 7 maja 2003 r. Ponadto biegły na podstawie aktualnej wiedzy medycznej wykluczył możliwość wystąpienia priapizmu jako powikłania występującego po upływie 8 lat od zdarzenia. Dodał, iż opisywano wystąpienie priapizmu po urazie prącia lub krocza jako powikłanie występujące w kilka tygodni do trzech miesięcy od urazu. Na podstawie wyżej wymienionej opinii biegłego specjalisty z zakresu urologii Sąd nie kwestionuje problemów urologicznych występujących u powoda. Niemniej podkreślić należy, że nie stanowią one konsekwencji obrażeń doznanych w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 7 maja 2003 r. i dla niniejszej sprawy są bezprzedmiotowe.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał, iż odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku nie była sporna pomiędzy stronami. Opierając się na przeprowadzonych dowodach Sąd ustalił, iż przyznane w toku postępowania likwidacyjnego zadośćuczynienie za krzywdę w kwocie 45.000 zł z polisy umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych stanowi pełne wynagrodzenie wyrządzonej powodowi krzywdy. Niewątpliwie doznane przez powoda w wypadku urazy pociągały za sobą cierpienia fizyczne oraz psychiczne. Tym niemniej, sam fakt wystąpienia u powoda cierpienia psychicznych i fizycznych nie był przez stronę pozwaną kwestionowany, skoro pozwany wypłacił powodowi tytułem zadośćuczynienia wyżej wymienioną kwotę.

Rozważając kwestię podnoszoną przez powoda, co do możliwości wystąpienia - wskutek wypadku dalszych komplikacji zdrowotnych, Sąd wskazał, iż wnioski wypływające z opinii biegłych specjalistów wykluczają, ażeby stan powoda podlegał kolejnym następstwom wypadku komunikacyjnego. Również problemy z układem moczowym i priapizm nie pozostają w związku z przebyłym wypadkiem. Stąd zdaniem Sądu wypłacone dotychczas zadośćuczynienie powodowi miało charakter całościowy i obejmowało zarówno cierpienia fizyczne i psychiczne już doznane oraz czas ich trwania. W toku procesu powód nie przedstawił zarówno nowych jak i innych okoliczności ponad te, które zostały uwzględnione przez pozwanego w wypłaconym do tej pory świadczeniu. Również problemy z uzyskaniem stałego zatrudnienia nie odbiegają od typowych problemów znacznej części społeczeństwa. Sąd Rejonowy uznał, iż brak jest podstaw, aby uznawać, że wszelkie problemy i dolegliwości powoda pozostawały w związku z przebyłym wypadkiem.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy postanowił na zasadzie art. 98 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wniósł powód zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na ustaleniu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego w wysokości rażąco zaniżonej w stosunku do rozmiaru krzywdy doznanej przez powoda; błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia oraz naruszenie prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. polegający na pominięciu okoliczności, iż pozwany w 2010r. w postępowaniu likwidacyjnym stwierdził 30 % uszczerbek na zdrowiu powoda, a powołany w toku niniejszego postępowania biegły ustalił uszczerbek na zdrowiu w wysokości 35 % i uznanie, że u powoda nie potwierdzono następstw w większym zakresie, niż te które zostały stwierdzone i uwzględnione w przyznanym zadośćuczynieniu; oraz poprzez dokonanie oceny charakteru obrażeń odniesionych przez powoda odmiennie od ustaleń biegłego ortopedy i określeniu krzywdy powoda w mniejszym rozmiarze od rzeczywistego; błędne ustalenie, że kwota 45.000 zł jest adekwatna do rozmiarów wyrządzonej powodowi krzywdy.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 45.000zł wraz ustawowymi odsetkami od dnia 15 maja 2010r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z poleceniem rozstrzygnięcia kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Sąd Okręgowy podziela w całości i uznaje za swoje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, ponieważ ustalenia te znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd ten ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Orzekając Sąd Rejonowy nie uchybił zasadom logicznego rozumowania, ani też doświadczenia życiowego. Wnioski Sądu pierwszej instancji, co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie, a zaoferowanych przez obie strony.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa procesowego objętego regulacją art. 233 k.p.c., stwierdzić należy, że stanowisko prezentowane w apelacji w zasadzie nie można określić jako zarzut, lecz polemikę z ustaleniami zaskarżonego wyroku. Przewidziane w art. 233 k.p.c., ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymogami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 14 sierpnia 2012r. III AUa 620/12). W ocenie Sądu Odwoławczego skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 k.p.c. wymaga wykazania, że Sąd I instancji uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Apelujący nie wykazał, aby Sąd meriti dopuścił się powyższych naruszeń, a także aby Sąd ocenił zeznania powoda, zebraną dokumentację medyczną i opinie biegłego w sprzeczności pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. To bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Jeżeli bowiem Sąd, ze zgromadzonego materiału dowodowego, wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, co ma miejsce w niniejszej sprawie, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, chociażby w jakimś stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (tak: Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 8 lutego 2012r. (I ACa 1404/11), z dnia 14 marca 2012r. (I ACa 160/12), z dnia 29 lutego 2012r. (I ACa 99/12); a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 maja 2012r. VI ACa 31/12). Sąd Odwoławczy uznał, że nie jest wystarczające wyłącznie przekonanie skarżącego o innej niż przyjął Sąd Rejonowy wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu, a z takim sformułowaniem treści apelacji mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do kwestionowanej wysokości zadośćuczynienia, Sąd Odwoławczy nie znajduje podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia art. 445 k.c., albowiem uzasadnienie wskazuje na okoliczności, które w ocenie Sądu Odwoławczego nie mogą skutkować uwzględnieniem poglądu o rażąco zaniżonej ocenie dokonanej przez Sąd Rejonowy co do wysokości zadośćuczynienia. Ograniczenie możliwości korygowania przysługującej Sądowi w postępowaniu odwoławczym jedynie do sytuacji, gdy zasądzone zadośćuczynienie jest rażąco wygórowane albo rażąco niskie, jest poglądem utrwalonym zarówno w orzecznictwie Sądów Apelacyjnych jak również Sądu Najwyższego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 29 listopada 2011r., I ACa 540/11; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7 maja 2008r., I ACa 199/08; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 lutego 2008r., II AKA 11/08; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 sierpnia 2006r. I ACa 161/06; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2005r. II KK 54/05; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2004r. I CK 219/04; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1999r. II CKN 477/98; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 1970r. I PR 52/70; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 1968r. III PRN 81/68; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1968r. I CR 383/68; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 1970r. III PRN 39/70).

Skarżący niezasadnie zarzucał, iż skoro w postępowaniu przedsądowym – ubezpieczeniowym ustalono trwały uszczerbek na zdrowiu powoda na 30% uszkodzenia ciała i przyznano dobrowolnie kwotę 45.000zł, to przy ustaleniu w postępowaniu sądowym 35% trwałego uszkodzenia ciała, należałoby zasądzić wyższą kwotę zadośćuczynienia, gdyż okoliczności procentowego ustalenia stopnia uszkodzenia ciała nie mogą przekładać się wprost na przeliczenie wysokości należnego zadośćuczynienia jako kwoty odpowiedniej. Przyznanie bowiem przez Sąd Rejonowy ustalonej kwoty zadośćuczynienia oparte jest na całym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, w tym również na opinii dwóch biegłych sądowych ustalających nie tylko stopień trwałego inwalidztwa w skali przyjmowanej przez ubezpieczycieli społecznych, ale także na ocenie perspektywicznych okoliczności związanych z wypadkiem, rokowaniach i dolegliwościach codziennego życia powoda. Podkreślenia wymaga, iż wszystkie te okoliczności brane są

pod uwagę przy określaniu odpowiedniej kwoty zadośćuczynienia, a nie tylko procentowo określony stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu. Sąd Odwoławczy nie znalazł podstaw do przyjęcia za skarżącym, by ustalenia postępowania szkodowego prowadzonego przez ubezpieczyciela, miały istotny wpływ na określenie wysokości zadośćuczynienia, albowiem nie są znane Sądowi Odwoławczemu kryteria, które legły u podstaw dobrowolnego wypłacenia powodowi przez ubezpieczyciela kwoty 45.000zł.

Odnosząc się do zawartego w apelacji powoływania się na analogiczne sytuacje, które skutkowały zasądzeniem znacznie wyższych kwot zadośćuczynienia, niż oceniona przez Sąd Rejonowy, należy zwrócić uwagę, że sądowe ustalenie wysokości zadośćuczynienia z art. 445 k.c. odnosi się do skonkretyzowanej i indywidualnej sytuacji faktycznej, której nie można automatycznie przenosić do rozliczania wszystkich kwot objętych pojęciem zadośćuczynienia. Sąd Odwoławczy uznał za zasadne podkreślić, iż wskazany 35% trwały uszczerbek na zdrowiu w ocenie biegłych, którą Sąd Odwoławczy podziela, wskazuje na utrwalony stan powołujący lekki stopień niepełnosprawności, a więc nie wyklucza żadnych możliwości życiowych powoda istniejących przed wypadkiem. Okoliczności skutku wypadku i leczenia wpływają na ocenę wysokości zadośćuczynienia, nie mniej jednak na oceny te musi oddziaływać również fakt, iż po zakończeniu leczenia w roku 2005 powód nie wymaga pobierania leków lub też stałej czy okresowej rehabilitacji, a więc żadne dalsze skutki wypadku nie występują i w tej sytuacji nie można mówić o rażącym zaniżeniu wysokości zadośćuczynienia.

Wskazane powyżej okoliczności uniemożliwiają zakwalifikowanie przyjętej przez Sąd Rejonowy zasadnej wysokości kwotowej zadośćuczynienia jako rażąco zaniżonego zadośćuczynienia, co z kolei wyklucza możliwość korygowania przez sąd drugiej instancji tej wysokości.

Z tych względów apelacja podlegała oddaleniu po myśli art. 385 k.p.c., a o kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o art. 102 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c., nie obciążając powoda kosztami postępowania odwoławczego, z uwagi na charakter sprawy oraz jego trudną sytuację materialną i życiową.

SSR (del.) Anna Hajda SSO Krystyna Hadryś SSO Gabriela Sobczyk